

Sub.Code : 3041'P'

NEB - GRADE XII

2081 (2024)

Economics

(New Course)

(रजिस्ट्रेशन नम्बरका सुरुका दुई अङ्क ७८, ७९ र ८० भएका नियमित तथा ग्रेडबुद्धि परीक्षार्थीहरूका लागि मात्र)

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very Short answer questions)

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Answer all questions.) [११×१=११]

१. दुर्लभता भनेको के हो ? (What is scarcity ?)
२. यदि कुनै एउटा फर्मको कूल आय $5Q^2-4Q+10$ र कूल लागत $4Q^2-6Q+20$ भए कूल नाफा पत्ता लगाउनुहोस् ।

If total revenue of a firm is $5Q^2-4Q+10$ and total cost is $4Q^2-6Q+20$, find the total profit

३. आन्तरिक ऋण भनेको के हो ? (What is internal borrowing ?)
४. व्यापार सन्तुलन र भुक्तानी सन्तुलनको कुनै एक भिन्नता लेख्नुहोस् ।
Write any one difference between balance of trade and balance of payment.
५. गरिबी घटाउने कुनै दुई उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two measures to reduce poverty.

६. WTO का कुनै दुई सिद्धान्तहरू लेख्नुहोस् । (Write any two principles of WTO.)

७. नेपालमा विप्रेषणका कुनै दुई फाइदाहरू लेख्नुहोस् ।
Mention any two advantages of remittance in Nepal.

८. दिगो विकासको कुन लक्ष्य असमान न्यूनीकरणसँग सम्बन्धित छ ?
Which goal of sustainable development is related to reduce inequalities ?

९. एक वचनको रूपमा तथ्याङ्क शास्त्र भनेको के हो ?
What is statistics in singular sense ?

१०. द्वितीय तथ्याङ्क संकलन भन्दा प्राथमिक तथ्याङ्क संकलन किन बढी खर्चिलो हुन्छ ? कुनै एक कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

Why primary data collection is more expensive than secondary data collection ? Mention any one reason.

क्रमशः (Contd...)

3041'P'

(2)

११. यदि अङ्क गणितीय मध्यक = २२ र बहुलक = २५ छ भने मध्यिका पत्ता लगाउनुहोस् ।
If arithmetic mean = 22 and mode = 25, find the value of median.

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Answer all questions.) [८×५=४०]

१२. नेपालले अंगालेको आर्थिक प्रणाली कुन हो ? त्यसका कुनै चार विशेषताहरूको व्याख्या गर्नुहोस् । [१+४]
What is the economic system adopted by Nepal ? Explain any four features.

अथवा (Or)

विशिष्टीकरण भनेको के हो ? यसका कुनै चार फाइदाहरूको व्याख्या गर्नुहोस् । [१+४]
What is specialization ? Explain any four advantages.

१३. रिकार्डोको लगान सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुहोस् । [५]
Explain the Ricardian theory of rent.

१४. दिइएको तालिकाको आधारमा तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । [३+२]
Answer the following questions based on the given table.

विक्री गरिएको वस्तुको एकाई Unit of goods sold	मूल्य रु. Price in Rs.	कूल आय रु. TR (Rs.)	औषत आय AR (Rs.)	सीमान्त आय MR (Rs.)
1	35	-	-	-
2	30	-	-	-
3	25	-	-	-
4	20	-	-	-

(क) दिइएको तालिका पुरा गर्नुहोस् । (Complete the given table.)

(ख) पुरा गरिएको तालिकाबाट सीमान्त आय र औषत आय वक्ररेखा खिच्नुहोस् । (Draw MR and AR curves from the completed table.)

१५. मानौं लागत फलन (TC) = $100+12Q^2$ र मागफलन (P) = $200-8Q$ छ । सन्तुलित अवस्थाको उत्पादन र मूल्य पत्ता लगाउनुहोस् । [५]

Let, cost function (TC) = $100+12Q^2$ and demand function (P) = $200-8Q$. Find output and price at equilibrium line.

१६. देशको आर्थिक विकासमा बैकिङ्ग प्रणालीको कुनै पाँच भूमिकाहरूको व्याख्या गर्नुहोस् । [५]
Explain any five roles of banking system in the economic development of

क्रमशः (Contd...)

(3)

3041 'P'

the country.

१७. नेपालमा असमानता घटाउने कुनै पाँच सुझावहरू लेखी व्याख्या गर्नुहोस् । [५]

Write any five suggestions to reduce inequality in Nepal and explain it.

१८. नेपालको वर्तमान योजनाको कुनै दुई राष्ट्रिय उद्देश्यहरू र कुनै तीन राष्ट्रिय रणनीतिहरूको वर्णन गर्नुहोस् । [२+३]

Describe any two national objectives and any three national strategies of current plan of Nepal.

१९. तालिकामा प्रस्तुत गरिएको दुई उस्तै कम्पनीहरू X र Y को औषत ज्याला दर र स्तरीय विचलनका आधारमा तल सोधिएका प्रश्नहरू हल गर्नुहोस् । [३+२]

Solve the following questions based on the average wage rates and standard deviation of two similar company X and Y as represented in the table.

कम्पनी (Company)	औषत ज्यालादर (Average wage rate)	स्तरीय विचलन (Standard deviation)
X	40	13
Y	50	14

(क) प्रत्येक कम्पनीको विचरणको गुणाङ्क पत्ता लगाउनुहोस् ।

Find the coefficient of variation for each company.

(ख) कुन कम्पनीको ज्याला दरमा बढी एकरूपता छ र किन ? कारण दिनुहोस् ।

Which company's wage rate is more consistent and why ? Give reason.

अथवा (Or)

तलको तथ्याङ्कबाट **पाश्चेको विधि**द्वारा सुचकाङ्क पत्ता लगाउनुहोस् र नतिजाको व्याख्या गर्नुहोस् । [४+१]

Find the index number by using **Paasche's method** from the following data and interpret the result.

वस्तु Commodity	2020		2024	
	मूल्य रु. Price Rs.	परिमाण Quantity	मूल्य रु. Price Rs.	परिमाण Quantity
A	8	20	10	25
B	9	18	12	20
C	7	15	11	12
D	6	22	9	30

क्रमशः (Contd...)

3041 'P'

(4)

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Answer all questions.) [३×८=२४]

२०. दिइएको तालिकाको आधारमा तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । [३×२+२=८]

Answer the following questions based on the given table.

उत्पादन Output	कूलस्थिर लागत TFC	कूल परिवर्तशील लागत TVC	कूल लागत TC	औषत लागत AC	सीमान्त लागत MC
0	50	0	50		
1	50	10	-		
2	50	16	-	-	-
3	50	20	-	-	-
4	50	26	-	-	-
5	50	35	-	-	-
6	50	55	-	-	-
7	50	90	-	-	-
8	50	150	-	-	-

(क) दिइएको तालिका पूरा गर्नुहोस् । (Complete the given table.)

(ख) पुरा गरिएको तालिकाको आधारमा औषत र सीमान्त लागत वक्ररेखा खिच्नुहोस् ।

Draw average and marginal cost curves based on the completed table.

२१. नेपालको सन्दर्भमा सरकारी खर्चको वर्गीकरणको व्याख्या गर्नुहोस् । [८]

Explain the classification of government expenditure with reference of Nepal.

२२. नेपालको वैदेशिक व्यापारका प्रमुख समस्याहरूको लेखाजोखा गर्नुहोस् । [८]

Examine the major problems of Nepalese foreign trade.

अथवा (Or)

नेपालको वैदेशिक रोजगारीका फाइदा तथा बेफाईदाहरूको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

Evaluate the advantages and disadvantages of foreign employment of Nepal.